

for at hidføre, at Aftaler i Tillidsforhold ikke skal holdes. Vi mener fremdeles, at dette er saa alvorligt, at man egentlig kun burde gaa til en Lovgivning paa dette Omraade, naar der virkelig var Kriseforhold til Stede. Men det er der jo slet ikke, det ligger slet ikke for, det er slet ikke hævdet fra nogen som helst Side.

Det, som foreligger, er i al sin Simpelhed, at Handelsministeren har konfereret med en Række københavnske Personer og Institutioner, og at han derefter har formaaet Justitsministeren til her, at hævde, at Lovforslaget bør gennemføres til Trods for, at en hel Række Institutioner og Personer i Provinserne enstemmigt har udtalt sig imod Lovforslaget, og at Justitsministeren ønsker dette Lovforslag fremmet i den Form, hvori Folketinget har vedtaget det med de Ændringsforslag, der nu foreligger fra Fællesudvalget, til Trods for, at der i Fællesudvalget er gjort Tilbud om at gaa ind paa et Lovforslag som det af Landstinget vedtagne med den Tilføjelse, at der gaves Justitsministeren en Bemyndigelse til senere, hvis der indtraadte alvorlige Forhold, ved kongelig Anordning eller ad anden Vej at skabe de Bestemmelser, som tilsigtes ved det af Ministeriet forelagte Lovforslag. I Virkeligheden har Justitsministeren forlangt, at Rigsdagen nu straks i Lovform skal vedtage et indenlandsk Moratorium, bygget udelukkende paa det Grundprincip, Handelsministeren har opstillet efter sine Forhandlinger med københavnske Banker med flere. Man har forlangt det paa den Maade, at Ministeren oppe i Landstinget har udtalt, at han ikke vilde kunne modtage det Lovforslag, der blev vedtaget i Landstinget. Vi finder, at det er meget utiltalende, at Rigsdagen i saadanne Spørgsmaal skal paatvinges en Ministers Villie, saaledes som det her sker, dobbelt utiltalende under de herskende alvorlige Forhold.

Naar vi ikke desto mindre ikke vil modsætte os Lovforslagets Vedtagelse, skyldes det for det første, at alle Parter eller i alt Fald alle sagkyndige synes at have ønsket et udenlandsk Moratorium. Der maa altsaa være Adgang til at faa dette, og naar Ministeriet ved sin kategoriske Erklæring formentlig har villet sige, at man ikke vil medvirke til et saadant udenlandsk Moratoriums Tilblivelse, medmindre man fik sin Villie med Hensyn til det indenlandske Moratorium, mener vi at maatte bøje af for at skaffe det udenlandske Moratorium, som altsaa er ønsket

fra saa mange Sider. Men dertil kommer endvidere, at det indenlandske Moratorium ved Fællesudvalgets Ændringsforslag yderligere reduceres meget betydeligt i Omfang — jeg siger med Villie: meget betydeligt. Af det oprindelige Regeringslovforslag er der ud over Princippet: et indenlandsk Moratorium straks, egentlig ikke ret meget tilbage.

Jeg mener fremdeles, at et indenlandsk Moratorium i dette Øjeblik — jeg understreger stærkt: i dette Øjeblik — er upaa-krævet. Som Forretningsmand føler jeg mig ganske overbevist om, at det er overflødigt at lovgive paa dette Omraade i dette Øjeblik, man maa huske paa, at de Forhold, om hvilke der her lovgives, i de allerfleste Tilfælde er Forhold mellem en Kunde og hans Leverandør, og i dette Forhold er man sandelig til daglig Brug vant til at lempe sig efter hinanden. En Leverandør, som vilde optræde særlig krast overfor sin Skyldner, vilde jo afskære sig fra fremtidig Forbindelse med denne. Men dertil kommer, at det er min og mine Meningsfællers Overbevisning, at Befolkningen, hvis en Leverandør vilde optræde urimeligt skarpt overfor sin Skyldner under de forhaandenværende Forhold, utvivlsomt vilde stemple det, Kreditor gjorde sig skyldig i, som en upatriotisk Handling.

Jeg haaber ogsaa, at Folkets sunde Sans vil neutralisere Virkningerne af Handelsministerens Forsøg paa ved den forudgaaende Behandling af Sagen og ved det Lovgivningsarbejde, her foregaar, at skabe Utryghedsfølelse i vort Samfund. Hvis vi imidlertid vedbliver at være neutrale, og hvis der trods det opstaar særlige Besværligheder for de svageste i Samfundet, hvis der indtræder Uvillie til Kreditgivning som Følge af Lovgivningsmagtens Ophævelse af tillidsfuldt truffne Aftaler, og hvis der endelig breder sig en Følelse af, at Danmark nu er i en økonomisk Krisetilstand, der lammer Lysten eller Modet til paa Næringslivets Omraade at træde nye Baner, saa maa efter dette Regeringen have Ansvaret.

Ordføreren (Ivar Berendsen): Forinden Forhandlingen gaar videre, ønsker jeg at udtale — og jeg ved mig i Overenstemmelse med det Flertal, for hvilket jeg har været Ordfører her i de sidste Dage om denne Sag —, at det er ganske udenfor vore Forudsætninger, hvad vi erfarer i dette Øjeblik, nemlig at det Mindretal, som er blevet overstemt flere Gange her i